

Parivartio

No: 4 VARSINAIS-SUOMEN RESERVILÄISPIIRIEN LEHTI

64. vuosikerta

13.8.2025

**Unikeko pääsi tuoreeltaan
kiväärirastille Naantalissa**

s. 10

**Kelpo Lehto on
Oravapatterin
viimeinen poika**

s. 3

**Maskun marssin
uusi tuleminen
onnistui**

s. 4

**CISOR:n sotilas-
moniottelukilpailu
kisattiin
Huovinrinteellä**

s. 6

**Kuinka pelastus-
toimi järjestetään
sodan keskellä
Ukrainassa?**

s. 7

**Talous
kokonaisvaltaisen
vaikuttamisen
välineenä**

s. 8-9

**Ari Peltonen
voitti Ampuma-
toimikunnan
herrasmieskilpailun**

s. 9

Muutos vaatii tekijänsä

Reserviläistoiminta on murroskohdassa. Vanha malli ei enää kan- na, mutta uusi ei ole vielä täysin muotoutunut. Moni, aivan oikein, kaipa- tuoreita ideoita, kevyempiä osallistumis- muotoja ja digitaalisuutta. Mutta samalla kuin huomaamatta, on unohtunut yksi olennainen seikka: mikään ei tapahdu ilman ihmisiä, jotka tekevät. Ei yhdistystoimintaa, ei tapahtumia, ei kilpailuja – eikä edes tätä lehteä. **Kasper Saarin**en piirikirjoitus osuu titeen: reserviläistoiminnan kiinnostavuus ei ole kadonnut, mutta muoto on vanhentunut. Ihmiset haluavat osallistua, mutta omilla ehdoil- laan. Tämä on kehityssuunta, jota emme voi sivuuttaa. Mutta muutos ei tapahdu itsestään – se täytyy tehdä.

Piirihallituksissa, paikallisyhdistyksissä ja toimikunnissa on jatkuvasti tilaa uusille ideoille ja näkemyksille. Mutta emme tarvitse vain ajatuksia – tarvitsemme ihmisiä, jotka haluavat myös kokeilla, pilotoida, järjestää ja tehdä. Uusi toimintamuoto ei synny PowerPointissa tai sähköposti- keskusteluissa, vaan pienissä kokeluissa, tapahtumissa ja kohtaamisissa. Tästä esi- merkkinä on suuren suosion saavuttanut yhdessä MPK:n kanssa järjestettävät koulutuspäivät (Training Day). Tarvitaan niitä, jotka ovat valmiita kokeilemaan

jotain uutta, ehkä epäonnistumaankin – ja oppimaan siitä.

On helppo sanoa, että pitäisi järjes- tää jotakin kevyempää, digitaalisempaa tai houkuttelevampaa. On paljon vai- keampaa ottaa itse yhteyttä piiriin tai yhdistykseen ja ehdottaa: ”Voinko ko- keilla tätä ideaa?” Me vastaamme: kyllä, ehdottomasti voit ja saat siihen apua. Reserviläisyhdistysten suurin voimavara ei ole niiden historia tai kunniakkaat perinteet – vaikka ne ovatkin tärkeitä – vaan sen jäsenet.

Ihmiset, jotka ovat valmiita antamaan aikaansa, osaamistaan ja ehkä hieman rohkeuttaan yhteisen asian hyväksi. Il- man heitä ei ole yhdistystoimintaa. Ja juuri nyt heitä tarvitaan enemmän kuin koskaan. On tärkeää ymmärtää, että emme kaipa- täydellistä sitoutumista tai kokousmaratoneja. Emme odo- ta, että jokainen uusi aktiivi lupautuu seuraavaksi puheenjohtajaksi. Pienikin panos riittää. Voit tulla mukaan järjes- tämään yhtä tapahtumaa. Voit ehdottaa ja vetää yhtä koulutusta. Voit suunnit- tella yhden illan ohjelman tai hoitaa sosiaalisen median tilin kuukaudeksi. Kaikki tämä on arvokasta – ja juuri tällaisesta toiminnasta syntyy uuden ajan reserviläisyhdistys.

PÄÄKIRJOITUS

Parivartio

Reserviläisyhdistysten on uskallettava uudistua

Vielä 1990- ja 2000-luvun alussa yhdistystoiminta oli suomalaisen yhteiskunnan kulmakivi. Se oli elä- mäntapa, jossa talkoohenki eli vahvana ja ihmiset käyttivät iltojaan kokouksissa, tapahtumissa ja talkoissa – ilman palkkaa, mutta suurella sydämellä. Suuret ikäluokat pitivät tätä koneistoa käynnissä useiden vuosikymmenten ajan. Heille yhdistystoi- minta oli luottamuksen, yhteisön ja merki- tyksellisyyden lähde. Vapaaehtoinen maan- puolustustoiminta ja reserviläisyhdistykset olivat näkyvä ja arvostettu osa suomalaista yhteiskuntaa. Ne tarjosivat selkeän paikan yhteisöllisyydelle, kouluttautumiselle ja vastuunkannolle isänmaan hyväksi.

Nyt, vuonna 2025, tilanne on toisenlai- nen. Yhteiskunta on muuttunut – ja sen mukana myös ihmisten suhtautuminen aikaan ja sitoutumiseen. Aika on käynyt niukemmaksi valutaksi kuin raha. Ihmi- set elävät kiireessä, kalenterit ovat täynnä ja vapaa-ajasta on tullut pyhää omaa aikaa. Nykyihminen haluaa osallistua ja harrastaa, muttei sitoutua toiminnan pyö- rittämiseen vaadittavaan taustatyöhön. Ajatus vapaaehtoisesta hallituspaikasta tai yhdistyksen toimikunnassa toimimisesta tuntuu monelle ennemminkin taakalta kuin kutsumukseksi.

Reserviläisyhdistykset ja muu vapaa- ehtoinen maanpuolustustyö kamppai-

levat tämän muutoksen keskellä. Hal- lituksissa on vaikea saada kasaan. Moni perinteinen yhdistys on hiipumassa, kun toiminnan vetäjät ovat ikääntyneet, eikä uusia ole tullut tilalle. Sukupolvet, jotka ennen pitivät tätä toimintaa kunniana ja kutsumuksena, ovat poistumassa, ja uudet sukupolvet eivät näe yhdistys- toimintaa omakseen – ei siksi, ettei- kö yhteisöllisyys ja maanpuolustustyö kiinnostaisi, vaan siksi, että yhteiskunta on muuttunut vuosien saatossa, mutta reserviläisyhdistykset eivät ole osanneet muuttua sen mukana.

Tämä ei kuitenkaan tarkoita, etteikö maanpuolustus kiinnostaisi. Päinvastoin – turvallisuus, kriisivalmius ja arjen turva ovat nousseet keskusteluun entistä vah- vemmin, erityisesti sosiaalisessa mediassa ja podcasteissa. Ongelmana ei ole kiin- nostuksen puute, vaan toiminnan muoto. Perinteiset toimintamuotomme sekä yhdis- tystoiminnan kokoukset ja byrokraatia ei enää houkuttele jäsenistöä osallistumaan.

Yhdistystoiminnan tulisi löytää uusi muoto ja rytmi. Tarvitaan ketteryyttä, digitaalisuutta ja uudenlaista yhteisöllis- yyttä. Digitaaliset ratkaisut, sosiaalinen media, pienimuotoiset projektit, selkeät tehtävät sekä helposti lähestyttävä osallis- tuminen voisivat tuoda uuden sukupolven mukanaan.

Samalla kun piirit ja yhdistykset halu- avat houkutella uusia jäseniä mukaan, meidän on katsottava myös peiliin. On- ko toimintamme helposti lähestyttävää? Tuntuuko mukaan tuleminen aidosti mahdolliselta? Ymmärrämmekö uuden jäsenen arkea ja ajankäyttöä? Nämä ovat kysymyksiä, joihin meidän on löydettävä rehelliset vastaukset. Muuten emme on- nistu houkuttelemaan mukaan niitä, joita nyt eniten tarvitsisimme.

Tässä lehdessä ja piirihallituksissa ha- luamme kuulla ideoitanne. Haluamme tietää, mikä toimisi juuri teidän alueel- lanne, teidän yhdistyksessänne, teidän jäsenillemme. Mutta muistutamme myös: emme voi toteuttaa ideoita ilman teitä. Uusi idea tarvitsee tekijän ja tekijöitä on tällä hetkellä liian vähän.

Tule siis mukaan, vaikka hetkeksi. Kokei- le, ehdota, tee. Olipa kokenut reserviläinen tai vasta jäsenmaksusi maksanut, sinulla on annettavaa. Yhdessä voimme rakentaa re- serviläistoiminnasta jotain, joka puhuttelee myös vuotta 2025 elävää ihmistä ilman että hukkaamme perusarvojamme tai yhteistä tarkoitustamme. Perinne ei jatkui itsestään. Se elää niin kauan kuin sitä eletään.

Joni Lindeman
päätoimittaja

PIIRIKIRJOITUS

Parivartio

HENGENRAVINTOA

Pyhiinvaellus- matkoja

Sanakirjanmukainen määritelmä pyhiin- vaellukselle on esimerkiksi: ”Hengelli- nen matka johonkin pyhään paikkaan. Lähes kaikilla suurilla uskonnoilla on yksi tai useampia pyhiinvaelluskohteita. Ne ovat usein pyhiä kaupunkeja. Kristinuskossa tärkeimpiä pyhiinvaelluskohteita ovat Rooma ja Jerusalem. Islamisissa puolestaan Mekka.

Tämä lista ei suinkaan ole kaikkea kattava vaan suuntaa antava. Itse sain hiljattain aimon annoksen hengenravintoa lomamatkallani Eng- lantiin. Kohokohtina oli poikieni kanssa vierailu Royal International Air Tattoo -lentonäytökses- sä Gloucestershiresa ja Lontoon St. Paulin ka- tedraalissa osallistuminen puolenpäivän aikaan ehtoollishartauteen.

Lentonäytöksessä oli hienoa nähdä meidän Hornet sekä MD500 osana suurta kokonai- suutta. Show oli hieno ja ennen kaikkea yhtei- näisyyttä ja turvallisuutta luova. Psalmista 133 kuvataan tämän mukaista hengellistä tilannetta näin: ” Matkalau. Daavidin palmi. Miten hyvä ja kaunis onkaan veljesten yhteinen, so- puista elämä!” Puolustusvoimien perimmäinen tarkoituksahan on rauhan ylläpitäminen.

Anglikaanisessa kirkossa me luterilaiset olem- me oikeutettuja osallistumaan ehtoolliselle ns. Porvoon yhteisen julkilausuman johdosta vuo- desta 1992 alkaen.

Pyhässä ehtoollisessa saimme vastaanottaa Kristuksen ruumiin ja veren. Toiminta oli hie- man ripeämpää kuin Suomessa. Olihan kysees- sä iso katedraali ja paljon ihmisiä, joilla kenties kiireitäkin. Sen jälkeen tutustuminen kirkkoon haudattujen suurmiesten hautaustomerkkei- hin. Horatio Nelsonin ruumis saatiin aikoinaan konjakkiin upotettuna säilymään hautaamista varten St. Paulin katedraaliin. Duke of Wellin- gtonin kauan ennen kuolemaansa lausuttu toive toteutui myös; vaikkei hän alun perin pitänyt tärkeänä, mihin hänet haudattaisiin, kunhan vain saisi tulla haudatuksi saappaat jalassa. Lienee jälkimaailmalle parempi, että hänet hau- dattiin sekä saappaat jalassa että katedraaliin.

Pyhiinvaellus yhdistää ihmisiä, myös silloin kun emme itse ole samalla fyysisellä matkalla. Minunkin lomamatkani kohokohta olikin jo- tain aivan muuta kuin edellä kertamani. Kun kuulin ja näin facebookissa, että president- timme **Alexander Stubb** oli samoihin aikoihin pyöräillyt tutustumaan Mynämäen ja Mietoisten kirkkoihin, ymmärsin henkisen yhteyden todellakin olevan syvempää laatua kuin pelkkää fyysistä olemusta. Kiitos käynnistänne herra presidentti! Presidentin vahvaan suositukseen uskallan tässä yhtyä. Tervetuloa piipahtamaan!

Siunauksen salaisuus korostui usein Man- nerheimin elämässä, josta eräs lyhyt katkelma näin lopuksi.

Sisällissodan puhjettua **Mannerheim** oli mat- kalla Vaasasta Ylihärmään ja kun hevosiä vaih- dettiin, tuli Maksamaalla paikalle eräs köyhä nainen, joka kiersi taloissa ruokaa kerjäten. Nainen lauloi Mannerheimille ja lopuksi siunasi hänet. Talon isäntä sai pian Mannerheimilta rahalahityksen ja kehotuksen antaa rahat ky- seiselle köyhälle naiselle. ”Tuo köyhä nainen oli ainoa, joka siunasi minut ennen suurta tehtävää”, sanoi Mannerheim.

Siunausta toivottaan.

Antti Kallio

Mynämäen seurakunnan kirkkoherra

Turkulainen Kelpo Lehto lähti 16-vuotiaana jatkosotaan

Oravapatterin viimeinen poika

Paavo Okko
Ilpo Siro

Keskuudessamme vielä olevien sotave- teraanien joukko on pieni ja nopeasti vähenevä. Turussa kesäkuussa 1941 perustetun Kevyt Patteristo 14 miehistä on elossa enää yksi: joulukuussa 101 vuotta täyttävä **Kelpo Frans Herman Lehto**. Meillä oli kunnia haastatella häntä tänä kesänä. Puhuimme ”Oravapatterista” ja sodasta sekä hänen työstään yrittäjänä. Moni turkulainen tietää sekä Oravapatterin että muistaa Huma- listonkadulla toimineen Paperi-Lehdon. Min- kä veteraani oli nuorena elämänsänteekseen oppinut, sen hän on pitänyt vanhanakin. Neljä patteriston miestä saavutti sadan vuoden iän, yksi peräti 107 vuotta.

Kelpo Lehto muistaa hyvin, kuinka talviso- dan jälkeen nuorten keskuudessakin koettiin todeksi tarve puolustaa maata. Sota oli vää- rrydellä vienyt osan maasta, ja sekin oli oikeu- tettua, että voisimme ottaa omamme takaisin. Niinpä hänkin liittyi Turun Suojeluskuntaan jo alle 16-vuotiaana 1940. Suojeluskunta kou- lutti kenttätykistöpatteria, jonka vahvuudesta suuri osa oli vielä alle kutsuntaikäisiä poikia.

Turussa perustettaviin ensimmäisessä vai- heessa koottaviin joukkoihin kuului Kevyt Psto 14. Sen ensimmäinen tehtävä oli olla sodan syttyessä turvaamassa Ahvenanmaan pysymistä Suomen hallinnassa. Patteriston yhdestä patterista piti tehdä erityisen nopeasti koottava ”hälytysyksikkö”. Suojeluskunta- patteri sopi hyvin tähän tehtävään. Alaikäis- ten osalta tarvittiin myös vanhempien suos- tumusta. Joissakin tapauksissa pojan into oli suurempi kuin vanhempien valmius ideaan. Kelpo Lehto muistaa, kuinka isä allekirjoitti paperin sillä mielellä, että kun sinä kuitenkin sinne lähdet, on parempi, että minä laitan omakätisesti nimeni tähän paperiin eikä sinun tarvitse syyllistyä nimikirjoituksen väärentä- miseen!

Pyörähdys Ahvenanmaalla

Patteriston perustaminen alkoi Turun tyttöly- seolla 15.6.1941. Turun suojeluskuntapatteri tuli sen ensimmäiseksi patteriksi (1/Kevyt Psto 14). Kaksi nuorinta tykkimiestä oli vasta 15-vuotiaita. Vuotta vanhempia oli viisitoista, Kelpo Lehto yksi heistä. 17 vuotta täyttäneitä oli 28 ja 18-vuotiaita 14. Vapaaehtoisia oli kaikkiaan yli 70. Vanhimman tykkimiehen ikä oli 46 vuotta, hänkin kuitenkin vapaa- ehtoinen.

Patterin päällikkö oli reservilutnantti ja Turun klassillisen lyseon historian lehtori **Uolevi Harkola**. Poikia suojeluskunnassa kouluttanut alisotilasohjaaja **Ale Känkänen** toimi nyt vääpelin arvossa patteriupseerina. Tämä kaikki kuvaa osuvasti, kuinka toimi suomalaisen maanpuolustus tuohon aikaan. Henki oli vahva ja suojeluskunnassa tutuksi tullut joukko oli lähtövalmiina.

Toisen ja kolmannen patterin miehet olivat reserviläisiä. Eivät hekään vanhoja olleet verrattuna vaikkapa nykyiseen Ukrainan ar- meijaan. Heistä ensimmäisen patterin koulu- pojat näyttivät kuitenkin kovin nuorilta ja he alkoivat kutsua yksikköä ”Oravapatteriksi”. Nimitys oli pojille niin mieleen, että käyttivät itsekin sitä aina patterin veteraanitapaamisiin saakka.

Kelpo Lehto oli mukana operaatio ”Kil- papurjehduksessa”, jonka maalia miehistö ei tiennyt vielä lähdössä. Turun satamasta lähti aikaisin aamulla 22.6.1941 Jalkaväki- rykmentti 14 ja Kevyt patteristo 14 Ahvenan- maalle. Samaan aikaan Saksa hyökkäsi Neu- vostoliittoon. Oli pidettävä kiirettä, etteivät venäläiset ehdi Hangosta suomalaisten edelle. Matkalla nähtiin jo saksalaisia sota-aluksia, ja kuljetuksen suorittaneet Murtaja sekä Apu purjehivat sotailun alla.

Ahvenanmaasta ei jouduttu taistelemaan. Parin viikon kuluttua palattiin Turkuun, jos-

Sotaveteraani Kelpo Lehto kotonaan Turussa 100-vuotispäivänään 10.12.2024

Kelpo Lehto valmistautuu Kevyt Psto 14 aseveljen kanssa seppeleenlaskuun Turun sankariristille vuonna 2009.

sa sota oli jo koettu rajuna. Lehto muistaa, kuinka rumat sodan jäljet näkyivät jo satamaa lähestyttäessä. Linna oli huonossa kunnossa ja Martinmäki palaneena.

Vapaaehtoisena toisenkin kerran

Heti seuraavana aamuna matka jatkui. JR 14 siirrettiin Petsamoon. Sinne Oravapatterin po- jatkin olisivat halunneet lähteä, mutta Kevyt Psto 14 siirrettiin Riihimäelle, josta jatkettiin Päämajalle alistettuna Tohmajärvelle ja sieltä Karjalan Armeijan käyttöön. Oravapatterin oikea sota alkoi näin Laatokan Karjalassa.

Patteri sai kiitosta nopeasta ja tarkasta tuli- toiminnasta. Poikia järkytti patterinpiälikön kaatuminen jo heti sotatoimien alussa. Osan- otto taisteluihin kohdassa Lehdon sotilaspas- sissa on luettelo: Hämekoski, Harlu (jossa haavoittuminen), Rytty, Helylä, Sortavala ja Osoinen. Sortavalan valtaaminen on Lehdon mielessä vieläkin yhtenä saavutuksena.

Patteristosta kotiutettiin elokuussa alle 17-vuotiaat. Lehto kuului siihen joukkoon.

Kun hän ilmoittautui kotiuttamisen johdosta Turun Sotilaspäivästä, tuli esille mahdollisuus liittyä vapaaehtoisena ilmasuojelukomppani- aan, joka on lähdössä Rukajärven suuntaan. Niin vahva oli halu puolustaa maata, että piti päästä uudelleen vapaaehtoiseksi. Hän oli taas osallistumassa sotatoimiin Ontrosenvaarassa ja Rukajärvellä. Lokakuun lopulla kotiutettiin kuitenkin Päämajan käskystä 1922 ja sen jälkeen syntyneet. Näin Kelpo Lehto kä- srettiin jo toisen kerran ”odottamaan omaa kutsuntaansa”.

Lehto oli jo sodan kokenut mies, kun hänen asevelvollisuutensa alkoi 10.3.1943. Riihi- men koulutuskeskuksen pitkästäytävä aika päättyi siihen, että hän palasi rintamalle ja palveli Kenttätykistöröykmentti 5:ssä, nyt Laa- tokan pohjoispuolelle. Hänen tehtävät olivat tulenojoituksessa tähtystäjä ja tiedustelija ja tykillä suuntaaja. Taistelupaikkojen rivi on pitkä: Suurlahti, Osterjärvi, Säämäjärvi, Suo- järvi, Vuontela, Ägläjärvi ja Tolvajärvi. Hänet kotiutettiin korpraalina joulukuussa 1944.

Hänet on palkittu II luokan Vapaudenmita- lilla, muistomitali on talvi- sekä jatkosodasta.

Sodan päälle 65 vuoden työra

Sodan jälkeen Lehto suunnitteli metsäkou- luun lähtemistä, mutta isä arveli, että työ hänen yrityksessä olisi pojalle ihan hyvä vaih- toehto. Paperi-Lehto oli perustettu jo 1906. Vuonna 1944 alkoikin Kelpo Lehdon ura pa- perikauppiaina perheytyksessä. Se kesti 65 vuotta. Työtä tehtiin yhdessä vaimon kanssa ja myöhemmin tyttärenkin kanssa. Liike toimi Humalistonkadulla samassa talossa yli 90 vuotta. Moni turkulainen oppi jo koululaise- na tutustumaan Paperi-Lehdon. Oppilaat sekä koulut saivat sieltä koulutarvikkeita.

85-vuotiaana alkanut eläke aika on jatku- nut tyttären ja pojan ansiosta kotona asuen ja tähän kevääseen saakka yhdessä vaimon kanssa. Veteraanin kesä sävyttää suru vai- mon poismenosta. Hän innostuu kuitenkin mielellään muistelemaan nuoruuttaan, johon osuivat sodat.

Hänellä on elävästi mielessä vieläkin mieli- ala talvisodan jälkeen. Maan puolustaminen on arvokas ja välttämätön tehtävä. Sen talvi- sota oli todistanut, ja uuden sodan syttyessä hänkin piti velvollisuutenaan olla mukana, vaikka sitä ei häneltä vielä iän takia vaadittu- kaan, eikä ensimmäinen kotiutuskas saanut häntä vielä jäämään kotiin.

Samanlainen valmius vastuun kantamiseen sekä toisten palvelemiseen näkyy hänen toi- missaan sodan jälkeenkin. Yritystoiminnan lisäksi siihen on kuulunut muun muassa ra- hastonhoitajan sekä puheenjohtajan tehtä- vät Kevyt Patteristo 14 aseveljkillä. Kelpo Lehto viestii meille ajasta, jonka todistaja ei kohta ole keskuudessamme. Siksi tällaiset keskustelut ovat meille arvokkaita. Kiitämme kunnioituksella veteraania mahdollisuudesta kuulla näitä kertomuksia.

Paavo Okko on sotahistorian harrastaja ja Ilpo Siro on Kevyt Psto 14:ssä palvelleen veteraanin poika.

Päätoimittaja
Joni Lindeman
040 160 8001

Toimituspäällikkö
Teemu P. Peltola
parivartio@gmail.com

Julkaisija
Varsinais-Suomen Reserviupseeriipiiri ry
Varsinais-Suomen Reserviläispiiri ry

Toimitusneuvosto
Kirsti Haimila
Ari Hakulinen
Tommi Hoppela
Joni Lindeman

Jussi Posio
Tuula Rahnönen
Lauri Tuuna

Taitto ja kuvankäsittely
Salon Seudun Sanomat Oy

Painopaikka
Sanoma Manu Oy, Tampere

Jäsenistömme on ostokykistä ja useita ammattialoja edustavaa.

Pankki
Turun Seudun Osuuspankki
Pääkonttori
FI68 5710 0420 0801 37

Lehden painos 6 150 kpl
Seuraava numero ilmestyy **15.10.2025**
Aineisto toimitukseen **26.9.2025**

Maskun marssin uusi tuleminen

Kimmo Kiiveri marssitoimistossa.

Miikka Lahtinen

Ajatuksen Maskun marssin heittämisestä uudelleen eloon toi maanpuolustuksen perinnetyön monitoimimies **Pasi Niittymäki**. Hän otti yhteyttä Louhisaaren reserviläisiin, joiden kanssa marssia alettiin suunnittelemaan kesällä 2018. Tapahtumalle nähtiin alueella tarvetta ja toiminta sopisi hyvin myös reserviläistoiminnan alle. Marssia oli järjestetty aikanaan hyvin erilaisena, siihen sisältyi muun muassa ammuttaa Raasissa. Nyt oli ajatuksena toteuttaa kävelytapahtuma Maskun alueella.

Ensimmäinen marssi järjestettiin uuden konseptin voimin heti seuraavana vuoden syksyllä. Mukana oli tällöin myös mahdollisuus etsiä geokätköjä reitin varrelta. Tämä ei herättänyt riittävästi mielenkiintoa marssijoissa ja oli varsin suuritöinen järjestä-

jille. Kätköily jätettiin jo seuraavana vuonna ohjelmasta pois, geokätköjä tehnyt specialisti jäi kuitenkin jatkossakin mukaan marssin tal-

kolaiseksi. Se kertoo marssin järjestäjien hyvästä hengestä mielekkään tapahtuman järjestämiseen.

Marssireitin kanssa oli alkuun paljon suunnittelua jotta reitti olisi marssijoille mielekäs ja vaihteleva. Tukikohdaksi ja marssitoimistoksi nähtiin sopivaksi paikaksi Maskussa sijaitseva Saunaparoni, jota Niittymäki hallinnoi. Saunakeskittymä uimapaikoin sijaitsee Maskun Rivieran vieressä ja siitä pääsee vai-

vattomasti liittyämään upeille luontopoluille. Karevan kierto ja Kullaanpolku todettiin käyttöön sopiviksi reiteiksi, jolloin reitti koostuu suurilta osin siis metsäisestä polusta pitkospuineen.

Asfalttia on vähän ja hiekkatietä pidemmällä matkalla jonkin verran. Lyhyemmän reitin kulkeminen oli ensimmäisenä vuonna noin 15 km ja pidemmän 28 km. Pidemmällä matkalla tehtiin en-

simmäisenä vuonna pieni lisälenkki mutta jatkossa tylsä asfaltti kierros jätettiin pois ja matka yakiintui 25 kilometriin. Ensimmäisinä vuosina reitin merkitseminen oli suuri työ, vaikka maastossa olikin valmiit luontopolut. Polkujen merkinnät olivat osin hävinneet ja itse polulle opastaminen vaati riittävästi opasteita.

Huolto takaa marssimukavuuden

Matkan varrelle haluttiin riittävästi huoltopisteitä, jotta marssi olisi kaikille miellyttävä kokemus. Miehitettyjä vesi- ja huoltopisteitä tuli 15 km kierrokselle kaksi ja 25 km kierrokselle kolme. Pisteillä seurataan marssijoiden etenemistä, jotta voidaan varmistaa kaikkien pysyminen suunnitellulla reitillä. Vuosittain tulee pieniä harhalenkkejä mutta marssijat ovat ottaneet ne omalle kontolleen "kiireessä tehdyiksi lukuvirheiksi". Pisteillä on tarjolla vettä ja lisäravintoa sekä pienen huoltoon tarvittavia ensiapuvälineitä, tarvittaessa pisteeltä on mahdollista kuljettaa marssija marssitoimistolle ja siitä edelleen jatkohoitoon.

Louhisaaren reserviläisistä asioiden kanssa puuhasi alusta asti **Miikka Lahtinen**, hän on toiminut marssin johtajana. Reitin merkitsemisen lisäksi karttojen kanssa oli aluksi aika tavalla työtä, jotta niistä saisi riittävän helppolukuisia kaiken tasoisille osallistujille. Alusta asti toteutettiin myös puhelimella toimivaa karttasovellusta, jotta kartanlukutaito ei muodostunut liian suureksi kynnykseksi osallistua tapahtumaan.

Ajatuksena oli tehdä tapahtumasta sopiva niin reserviläisille kuin kuntalaisille ilman, että kaikkien osallistujien tulisi olisi mukana maanpuolustustyössä. Reittien ja karttojen lisäksi tuli mieltä myös miten järjestetään marssijoiden ruokkiminen marssin jälkeen. Onneksi yhdistyksestä löytyi monenlaista osaamista: **Kimmo Kiiveri** otti vastuulleen karttojen tuottamisen ja **Kirsi Jylhä** järjesti sujuvasti kaikille mahan täyteen marssin jälkeen. Myöhemmin marssin työryhmään liittyi vielä **Lauri Tuuna**, jonka vastuulle tuli toimiston ja huoltopisteiden järjestelyt keventämään marssinjohtajan tehtäviä.

Alkuun maanpuolustuskoulutus oli pienemmällä roolilla mukana, myöhemmin heiltä on tullut isommassa määrin tukea tapahtuman järjestämiseen esimerkiksi oikeiden suunnistus-karttojen kanssa sekä saatu lainaksi tarvittavia opasteita reitille. Myös reserviläisten ilmoittautumiset, vakuutukset ja maksut ovat menneet

KADETTIUPSEERIN KYNÄSTÄ

Riittävästi prosentteja

Juhannuksen jälkeen Haagissa pohdittiin jälleen sodankäynnin vaatimuksia. Tällä kertaa katse oli suunnattuna yhä vaikeammin ennakoitavaan tulevaisuuteen. Huippukokouksen annista keskeiseksi jäi Naton jäsenmaiden lupaus käyttää viisi prosenttia bruttokansantuotteestaan maanpuolustukseen. Päätös on liittokunnan ja Suomen kannalta erittäin merkittävä. Lisämielenkiintoa tuo ratkaisu, jossa 3,5 prosenttia rahoista on tarkoitettu käyttä suoraan sotilaallisiin kykyihin ja loput 1,5 prosenttia puolustusta tukeviin yhteiskunnallisiin hankkeisiin.

On helppo kuvitella, että helposti syntyy houkutus pyrkiä vaatimustasolle kirjaamalla mitä moninaisempia hankkeita osaksi prosenttivaroitetta. Suomessa kokonaisturvallisuuden mallimme luo kuitenkin erinomaisen pohjan rahoituksen mielekkäaseen ja puolustusta todella hyödyttävään käyttöön. Parhaassa tapauksessa maanpuolustuksen ohella hyöty myös kansantaloukselle, vaikka nykyisessä taloustilanteessamme panostus on valtava. Infrastruktuurihankkeissa myös naapurimaiden toimet tulevat huomioitua. Pohjoismainen yhteistyö toiminee tässäkin tapauksessa malliesimerkinä muille. Varsinaissuomalaiselle osaamisellekin on varmasti kysyntää, kun investoinnit toden teolla käynnistyvät. Korkea teknologinen osaamisemme yhdistettynä maineeseemme puolustuksen edelläkävijänä toimii hyvänä vientivalttina.

Ymmärrys tarpeista

Ukrainan urhoollinen ja aktiivinen puolustustaistelu on osoittanut monta kehittämistarvetta koko liittokunnan puolustuksessa. Samoin Suomessa on huolellisesti kirjattu havainnot ylös ja analyysin pohjalta tarpeellisia muutoksia on tehty sekä valmisteltu. Ukrainan esimerkki on osoittanut, että koko yhteiskunnan on oltava mukana menestyksellisessä puolustustaistelussa. Lisäksi riittävä infrastruktuuri on edellytys tuen vastaanottamiselle sotatoumien aikana. Naton huippukokouspäätöksen myötä puolustukselle välttämättömään infrastruktuuriin kiinnitetään entistäkin enemmän huomiota. Suomessa kokonaisturvallisuuden mallimme, Puolustusvoimien jatkuva harjoittelu yhdessä yhteiskunnan eri toimijoiden kanssa sekä vuosikymmenet jatkunut yhteistoiminta ja varautuminen luovat erinomaiset mahdollisuudet resurssien järkevään ja vaikuttavaan käyttöön.

Reserviläisten arkitöissään hankkima ammattitaito ja syvälinen ymmärrys yhteiskuntamme eri osa-alueiden toiminnasta auttaa kehittämistyössä merkittävästi. Tehokas rahojen käyttö edellyttää kokonaiskuvan ymmärrystä ja kerrannaisvaikutusten arviointikykyä. Viranomaisten lisäksi suunnittelutyössä elinkeinoelämällä ja järjestöillä on keskeinen rooli. Monissa maissa yhteistyömuotoja vasta selvitetään ja erilaiset kulttuuriset sekä lainsäädännölliset esteet vaikeuttavat puolustuksen kehittämistä. Suomessa vuosien saatossa rakennettu toimivat yhteis-

työmuodot ja -menetelmät, vain resurssista on ollut pulaa. Nyt puolustukseen suunnataan turvallisuustyöympäristön vaatimuksesta poikkeuksellisesti tavalla merkittäviä rahavirtoja. Järjestelmällämme on näytön paikka, jotta nämä osataan tehokkaimmalla tavalla hyödyntää. Samalla tulee pitää mielessä, ettei nykyisen kaltaista menotasa voida loputtomasti ylläpitää, joten ratkaisuiden on oltava ajassa kestäviä. Esimerkiksi henkilöstömenojen osalta reserviläisjärjestelmämme tarjoaa monia erinomaisia vaihtoehtoja. Tämä tuki edellyttää maanpuolustustahdon ylläpittoa myös tulevana vuosikymmeninä, jotta aktiivisia ja osaavia reserviläisiä saadaan tehtäviin riittävä määrä.

Mielikuvat muutoksessa

Ukrainan uutiskuvien ohella nuorten mielikuvia maanpuolustuksesta muokkaavat lukuisat sosiaalisen median kanavat sekä yksittäiset mielipidevaikuttajat. Televisiosta ja suoratoistopölväluista katseltavaa erikoisjoulukkoja tai asepalveluksen arkea realistisesti kuvaavat tai enemmän mielikuvituksen poh-jaavat sarjat

Christian Perheentupa
Everstiluutnantti,
Turun Kadettiipiirin
puheenjohtaja

vaikuttavat varmasti myös moneen. Nykynuorilla on mahdollisuus poikkeuksellisen hyvin pohjatietoihin jo ennen varusmiespalveluksen tai naisten vapaaehtoisen palveluksen aloitusta. Oman sukupolven käsitteet perustuivat Uunoan armeijan leivissä sekä Vääpeli Körmyihin. Toki nuokin suomalaisen elokuva-alan merkkiteokset onnistuivat viihdyttävyytensä lisäksi tavoittamaan moniakin sotilaselämään kiinteästi kuuluvia ilmiöitä huomoin keinoin. Puolustuksemme kulmakiven, maanpuolustustahdon, näkökulmasta on tärkeää, että mielikuvat Puolustusvoimista ja maanpuolustuksesta sekä suomalaisesta puolustusratkaisusta pysyisivät mahdollisimman totuudenmukaisina ja tosiasioihin perustuvana. Puolustusvoimilla on tässä itsellään keskeinen rooli, mutta reserviläisten ja vapaaehtoisten merkitystä ei voi liiaksi korostaa. Moniäänisessä mediakentässä näkökulmien runsaus on vahvuus. Samalla kykenemme paremmin torjumaan algoritmien edistämää polarisaatiota, josta valitettavasti monella yhteiskunnan osa-alueella on jo Suomessakin varoitavia esimerkkejä. Jokainen meistä on maanpuolustusvaikuttaja.

MPK:n kautta sujuvasti, Reserviläisyshdistys on itse hoitanut siviilisarjalaisen käytänteen.

Maskun rajoissa pysyttiin

Marssin työryhmällä oli aluksi ajatus kierittää marssia mahdollisesti myös Lemun ja Askaisten alueella. Totesimme kuitenkin Saunaparonilla olevan lyömättömät tilat toiminnalle Maskussa sekä reittien olevan niin loistavat, ettei marssia lähdetty rakentamaan enää kauemmas. Nyt marssia on järjestetty samalla paikalla jo useamman kerran ja joka vuosi on otettu edellisvuosista opiksi. Marssijoiden antama palaute on ollut positiivista, marssijat ovat tykänneet reitistä, saunasta ja uimisesta, huoltopisteistä ja tietenkin ruokailusta. Useat marssijat tulevat tapahtumaan uudestaan myös seuraavana vuonna. Se on merkki siitä, että asiat on tehty oikein.

Marssin järjestämiseen tarvittava työväen on vähentynyt kovasti alkuvuosista, kun samat henkilöt ovat olleet toteuttamassa marssia jo aikaisemmin. Työryhmällä on hyvä käsitys miten asiat järjestetään sekä marssitoimistolla on tarvittavat kaavakkeet ja kartat jo olemassa. Tapahtuma on pienelle yhdistykselle vuoden isoin ponnistus ja onneksi olemme saaneet riittävästi jäseniä tapahtuman toteuttamiseksi. Vuosi vuodelta tapahtuman kävijämäärä on kasvanut, rinnasteisen kertauspäivän osasuorituksiksi hyväksymisen johdosta marssi on kasvattanut suosiota varsinkin reserviläisten keskuudessa. Nyt aletaan lähestyä maksimimäärää mitä nais-sä puitteissa pystytään sujuvasti järjestämään.

Viime vuonna marssijoita oli 64 ja porras-tamalla lähtöjä enemmän saataisiin enemmän marssijoita reitille mutta tämä lisäisi työ-määrää ja pidentäisi päivää entuudestaan. Kaikilla osallistujilla olisi kuitenkin mukava olla tila syödä ja saunaa rauhassa marssin jälkeen. Toivottavasti myös tulevana vuosina marssille riittää tulijoita sekä tekijöitä.

Tänä vuonna marssi järjestetään sunnuntaina 21.9. Ilmoittautuminen on auki MPK:n koulutuskalenterissa sekä Louhisaaren reserviläisten kotisivuilla.

KÄVELY-TAPAHTUMA 21.9. 2025

siviilisarjat 15 km ja 25 km
reservin kenttäkelpoisuus 25 km
(kenttäkelpoisuuden osasuoritus)

molemmat sarjat 20€ • jälki-ilmoittautuminen 30€

Omaan tahtiin luonnossa tapahtuva kävelytapahtuma. Lähtö- ja maalipaikkana Maskun Saunaparoni, jossa marssin jälkeen ruokailu sekä uinti- ja saunamahdollisuus. Matkalla huolto- ja vesipisteitä. Opasteinen reitti mutta välttävä kartanlukutaito vaaditaan.

Lisätietoa Louhisaaren Reserviläiset ry:n kotisivuilta ja Facebookista sekä Maanpuolustuskoulutuksen koulutuskalenterista.

Louhisaaren reserviläiset ry, MPK sekä Saunaparoni Oy

KYMMENEN JA YKSI KIPERÄÄ

1. Milloin I maailmansota alkoi?	44. divisioona (44. vuoristojalkaväkidivisioona) oli perustettu?	9. Mihin Jehuja käytetään ja minne ne on sijoitettu?
2. Mikä on M67 "Zippo"?	6. Paljonko on Keskivalvontatutka 2010 (KEVA 2010) mittausetäisyys on? Entä korkeuslottuvuus?	10. Mikä on pioneerien Kerberos? Ja aina on se +1
3. Mikä on uuden, piireille tulevan sakolaisen reserviläiskiväärin tyyppi?	7. Mikä on " Karvalakkisipa"?	11. Milloin kotiutuvat 2/2025 saapumiserän varusmiehet reserviin?
4. Mikä oli kenraali Hjalmar Fridolf Siilasvuon sukunimi vuoteen 1938?	8. Mikä on merivoimien Jehu-luokan aseistus?	
5. Missä Raatentiellä 1940 tuhottu		

Vastaukset tämän lehden sivulla 10.

RAUHANTURVAAJAKSI.FI

KOKEMUSTA, JOHON KOULUTTAUDUIT.

Hae verkossa
24/7.

Puolustusvoimat

Försvarsmakten • The Finnish Defence Forces

CISOR:n sotilasmoniottelukilpailu kisattiin Huovrinrinteellä

Kimmo Kiiveri

Säkylässä järjestettiin 23.–29. kesäkuuta kansainvälisen aliupeeriiliton CISOR:n sotilasmoniottelukilpailut, jotka keräsivät tänä vuonna noin 150 kilpailijaa 16 eri maasta. Osallistujamäärä oli poikkeuksellisen suuri, kun myös kansainvälinen upseeriilitto CIOR osallistui kilpailuihin.

Vaikka CISOR:n ja CIOR:n kilpailusäännöissä on pieniä eroavaisuuksia, järjestöt pyrkivät parhaillaan yhtenäistämään käytäntöjään tulevaisuutta silmällä pitäen. Tahtuman kansainvälisyys korostui entisestään, kun kisojen kaukaisimmat osallistujat saapuivat Botswanasta ja Etelä-Afrikasta. Myös Ukraina osallistui kilpailuun ensimmäistä kertaa.

Lounais-Suomesta mukana oli suuri joukko vapaaehtoisia, jotka mahdollistivat kisojen läpiviennin Porin Prikaatin ja erityisesti liikuntaupseeri Topi Hellstenin tuella.

Sotilasmoniottelu koostuu viidestä lajista, jotka mittaavat joukkueen jäsenen fyysistä kuntoa, teknistä osaamista ja henkistä kestävyyttä. Kilpailulajeina ovat pistooli- ja kivääriammunta (sekä tarkkuus- että biathlonmuodossa), esterata,

Huovrinrinteelle oli saapunut 150 kilpailijaa 16 eri maasta.

suunnistus, maastojuoksu, käsikranaatin heitto ja esteuinti.

Botswanalaiset vedossa esteradalla

Uudenkaupungin Reserviläiset osallistuvat kilpailuun omalla joukkueellaan, johon kuuluivat Teijo Sirmö, Aki Nummela ja Ari Piironen. Veteraanisarjassa kilpailut paritio menestyi hienosti ja saavutti pronssia. Kolmikon pitkäjänteinen, usean vuoden kil-

pailukokemus ja keskinäinen täydentävyys muodostivat vahvan perustan menestykselle.

– Tulos oli tasainen koko kilpailun ajan. Aiemmilta vuosilta saadut opit ja onnistumiset näkyivät erityisesti ammunnoissa, jotka muodostavat lähes puolet kokonaispisteistä, kertoo Teijo Sirmö.

Reserviupseeriiliton (RUL) joukkue – Jyri Hoffren, Mikko Välivirta ja Janne Hyvärinen – sijoittui avoimessa sarjassa toiseksi.

Joukkueen kokemus CIOR:n kilpailuista näkyi suoritusten tasaisuudessa.

Botswanan ensikertalaiset yllättivät tekeillä uuden ennätysajan esteradalla, mutta suomalaisessa maastossa haastavaksi osoittautunut suunnistus verotti lopputulosta.

Lajista kiinnostuneille tarjoutuu mahdollisuus tutustua lajiin, kun RESUL järjestää ensikertalaisille suunnatun perehdytyksen Lahden mestaruuskilpailujen yhteydessä 22.–23. elokuuta.

Kimmo Kiiveri

Eversti Mark Aretz on kokenut Suomen-kävijä.

Eversti Mark Aretz luennoi reserviläis-yhteistyöstä Heikkilässä

Kimmo Kiiveri

25. heinäkuuta JP27 Varsinais-Suomen perinneyhdistyksen järjestämässä esitelmätilaisuudessa Heikkilässä Bundeswehriin eversti (res) ja Suomen ystävä Mark Aretz piti kattavan esitelmän saksalais-suomalaisista reserviläisyhteistyöstä 30 vuoden ajalta. Helsinki-Uudenmaan osaston puheenjohtaja Pekka Sillanpää täydensi esitystä kertomalla uudemmissa tapahtumista.

Yhteistoiminta Ala-Saksin reserviläisten kanssa alkoi Kauhavalta Neuvostoliiton haajoamisen jälkeen mutta on tällä hetkellä levinnyt Varsinais-Suomeen ja Uudellemaalle. Alkuvaiheissa Saksan ja Suomen armeijojen byrokraatia vaikeuttivat toimintaa mutta nykyään molempien maitten reserviläiset kelpaavat jopa kunniavartiointiin suomalais-

ten jääkärien kouluttamisen juhllaisuksiin vuosittaisessa Finntentag-juhlassa Hohenlockstedtissa.

Tänä vuonna myös Puolustusvoimien komentaja Janne Jaakkola oli paikalla ja sai Bundeswehriin komentajalta harvinaisen valtiollisen kunnianosoituksen, kunniapataljoonan suuren soitukulkueen.

Esitelmän jälkeen Lauri Valtonen luovutti Mark Aretzille kiitoksena lukuisista esitelmistä Varsinais-Suomen reserviläispiirien standaarin.

Tilaisuudessa palkittiin myös Kyösti Vuontela ja Seppo Lerkki Saksan jalkaväkiliiton numeroiduilla kunniamitaleilla.

Lisäksi perinneyhdistyksen puolesta palkittiin Pekka Sillanpää, Andreas Devers ja Benjamin Drabinski yhdistyksen mitaililla tapahtumien edistämisestä.

Pelastustoimi ja väestönsuojelu sodan keskellä Ukrainassa

Sebastian Holm

Venäjän hyökkäyssota Ukrainaan on ollut karu muistutus siitä, mitä nykyaikainen sota merkitsee siviiliyhteiskunnalle. Pelastusopiston keväällä 2025 julkaisema raportti Ukrainan opit (B4/2025) kokoaa yhteen Ukrainan väestönsuojelun ja pelastustoimen kokemuksia ja tarjoaa konkreettisia suosituksia Suomen varautumisen kehittämiseksi. Raportti ei ole virallinen kannanotto, vaan viranomaisten työtä tukeva laaja-alainen selvitys, joka perustuu asiantuntijahaastatteluihin ja yli sataan dokumenttilähteeseen.

Ukrainan valtion pelastuspalvelu SESU joutui nopeasti sopeutumaan sodan todellisuuteen. Tehtävien määrä moninkertaistui ja pelastajat joutuivat työskentelemään raunioissa, miinoitetuilla alueilla ja kemiallisten uhkien keskellä, usein ilman riittäviä suojavarusteita. Taktisia muutoksia tehtiin nopeasti ja niitä kehitetään edelleen, esimerkiksi pelastustoiminnan tehtävillä määrätään ilmavaaravalvoja, joka seuraa ilmatilannekuvaa ja varoittaa mahdollisista kaksoisiskuista.

Pelastajien toimintaa hajautettiin ja kohteet tiedusteltiin pienillä yksiköillä ennen varsinaista toimintaa. Pelastustoimi osallistui myös humanitaarisen avun jakeluun, evakuoointeihin ja vainajien etsintään. SESU:n kansallinen asema mahdollisti resurssien liikuttelun alueelta toiselle. Suomessa pelastustoimi on alueellista, mikä voi rajoittaa joustavuutta poikkeusoloissa. Raportti suosittelee selvittämään, miten henkilöstöä ja kalustoa voitaisiin siirtää tehokkaammin yli hallinnollisten rajojen.

Sovellukset säästävät ihmishenkiä

Sodan alkaessa Ukrainassa oli käytössä vain vähän toimivia väestönsuojia. Monet niistä olivat lukittuja tai huonokuntoisia. Nopeasti käynnistettiin laaja suojien rakentamiskampanja, jossa painopiste oli yksinkertaisissa paine- ja sirpalesuojissa. Suojien varusteluun panostettiin: sähkö, wifi, latauspisteet ja erillistilat lapsille ja raskaana oleville lisäsivät käyttöhalukkuutta. Kouluihin rakennettiin suojia, joissa opetusta voitiin jatkaa hälytysten aikana.

Ukrainassa otettiin käyttöön myös Air Alert -sovellus, joka varoittaa reaaliaikaisesti ilmaiskuksista. Sovellus on osoittautunut tehokkaaksi ja pelastanut lukemattomia ihmishenkiä. Se on esimerkiksi siitä, miten teknologia voi tukea väestönsuojelua ja miten tärkeää on varustaa myös kyberhuikkiin ja viestintäkatkoksiin.

Sovelluksen on liitettävä myös tietoa suojien sijainnista ja mahdollisuus rekisteröityä sisäiseksi pakolaiseksi.

Sodan alkuvaiheissa evakuoinnit olivat pitkälti kansalaisten omaehtoisia. Viranomaiset

Kristian Eloluoto / Varsinais-Suomen pelastuslaitos

MIRG-toimintaa (Maritime Incident Response Group) harjoitellaan jatkuvasti, koska meripelastustehtävät voivat helposti olla monikansallisia operaatioita.

yllätettiin, ja suunnitelmat puuttuivat. Paikalliset pelastuslaitokset joutuivat sopimaan tulitauoista ja järjestämään kuljetuksia. Myöhemmin kehitettiin evakuointisaattueita ja rekisteröintijärjestelmiä. Evakuointien seuraukset näkyivät Länsi-Ukrainassa: infrastruktuuri ylikuormittui, sähkökatkot lisääntyivät ja terveydenhuolto ajautui epätasapainoon.

Raportti korostaa, että väestönsuojelu ei ole vain viranomaisten tehtävä. Kansalaisjärjestöt, vapaaehtoiset ja yritykset nousivat Ukrainassa tärkeään rooliin. Yli 10 000 vapaaehtoista koulutettiin väestönsuojelutehtäviin, ja spontaanit "voittamattomuuden keskuskes" tarjosivat lämpöä, sähköä ja tukea siviileille.

Raportti esittää useita kymmeniä toimenpidesuosituksia. Pelastustoimen osalta keskeisiä ovat suojavarusteiden (CBRN, sirpalesuojaus) standardointi ja varastointi, raunioitsemisen ja kemiallisen tiedustelun koulutus, kalus-

ten ja kulutustarvikkeiden varmuusvarastointi, pelastajien henkisen jaksamisen tukeminen, väestönsuojien varustelun parantaminen ja käyttöönottovalmiuden nopeuttaminen, johtokeskusverkoston kehittäminen ja liikkuvien komentopaikkojen suunnittelu, dronejen käyttö tiedustelussa ja miinojen havaitsemisessa sekä toimintamallit sabotaasin, värien hälytysten ja maalinosoituksen torjumiseksi.

Lisäksi suositellaan kehittämään kansallisen varoitussovellus, joka voisi toimia esimerkiksi 112-sovelluksen laajennuksena. Myös väestön omaehtoisen evakuoinnin tukeminen ja spontaanien vapaaehtoisten koordinointi vaativat suunnittelua ja lainsäädännön kehittämistä.

Ukrainan sota on osoittanut, että väestönsuojelu ja pelastustoimi ovat kriittisiä yhteiskunnan toimintakyvyn säilyttämisessä myös äärimmäisissä oloissa. Ukrainasta löytyy erin-

omaisia esimerkkejä toiminnan jatkuvasta kehittämisestä, nopeasta sopeutumisesta ja resurssien viisaasta kohdentamisesta. Suomen on syytä ottaa oppia näistä kokemuksista. Kansallisella ja alueellisella tasolla onkin käynnissä useita häiriötilanteisiin ja poikkeusoloihin liittyviä kehittämishankkeita.

Linkki tutkimushankkeen sivuille: <https://www.pelastusopisto.fi/tutkimus-ja-kehitys/hankkeet/ukrainan-opit-ukrainan-sodan-vaihtokukset-siviiliyhteiskuntaan-seka-vaestonsuojaaminen-sodan-ajan>

Suora linkki tutkimusraporttiin: http://info.smedu.fi/kirjasto/sarja_B/B4_2025.pdf

Kirjoittaja on Varsinais-Suomen pelastuslaitoksen pelastuspäällikkö.

Ukraina maailmanjärjestyksen mittarina

Putinin Ukrainan kulutus- ja tuhoamis-sota kiihtyi heinäkuussa uusiin mittoihin lähestyen jo tuhannen droonin ja ohjuksen iskua vuorokaudessa. Pääosin kohteina on ollut siviilit ja yhteiskunnan kriittinen infra. Kesään mennessä kävi ilmi, että pääosa drooneista ja osa ohjuksista on tuontia liittolaismaista, Iranista ja Pohjoiskoreasta. Kiina on yhä avoimemmin tukenut Venäjän sotaa Ukrainassa, toteamalla, että Kiina ei voi sallia Putinin häviötä Ukrainassa, koska se vapauttaisi amerikkalaisia joukkoja indopasifiselle alueelle uhkaamaan Kiinaa. poliittisen tuen lisäksi sen uskotaan vievän laajemmin Venäjän sodankäyntiä ja aseetollisuutta tukevaa, sanktioita kiertävää materiaalia ja laitteita. Monen muun Venäjän naapurin ja kumppanimaan on todettu tukevan Venäjää sanktioita kiertävällä, lisääntyvällä viennillä.

Venäjän droonituotannon innovatiivisuus kilpailee Ukrainan vastaavan tuotannon kanssa. Esimerkkinä valokuituohjatut droonit, joiden lentoradan häirintä kohdealueella on ongelmallista. Myös rintamalinjojen läheisyydessä olevat ukrainalaiset tehtaat rakentavat 10-20 km kantavia kuituohjattavia drooneja. Ilmapuolustuksen voimavarojen niukkuus ja pitkänmatkan ohjusten puute asettaa Ukrainan alivoimaisen asemaan.

Venäjän ongelma on puuttuva ilmahieruus Ukrainan ilmatilassa, jossa se ei voi käyttää ilma-asetta tukemaan hyökkäviä joukkoja. Ainoastaan syvällä omassa ilmatilassa sen pommittajat voivat ampua ohjuslastinsa, enimmäkseen Ukrainan asutuksiksiin.

Venäjän maahyökkäys on kaikkiaan edennyt kituliaasti. Puhet Pohjois-Korean 30

000 koulutetun sotilaan lähettämisestä Ukrainan rintamalle lisäksi painetta Ukrainan puolustukselle. Kiinan epäillään lähettävän samassa yhteydessä omia sotilaitaan Putinin raskaita uhreja vaatimaan "koulutukseen".

Trumpin hallinto on herännyt jännitteen lisääntymiseen indopasifisella alueella rinnan Putinin yhä raivokkaamman Ukrainan hävitysvimman kanssa. Se johti Yhdysvaltain Ukrainan tuen ailahtelevaan päätösrumbaan. EU:n oli pakko aloittaa oma sodankäyntikyvyn kohentaminen sekä sotavarustuksen ja tappavien räjähdejärjestelmien tuotannon huomattava lisääminen. Ukrainan tukea päätettiin jatkaa niin kauan kuin on tarve. Ukrainan häviö olisi Euroopan ja lännenkin häviö.

Putinin pitkäaikaiseksi todettu uhka sekä Lähi-idän kuohunta yhdessä Iranin

ydinaseohjelman kanssa on herättänyt Euroopan globaalien suurvaltojen väliseen turvallisuus ja talouspoliittiseen kilpailuun. Siihen on liittynyt valitettavasti myös Trumpin tempoileva tariffipoliitiikka, jolla hän haluaa kuitata maan ulkomaankaupan pelottavan suuren alijäämän.

Pahaenteista on Venäjän massapommitusten jatkuminen huolimatta heinäkuussa käydystä Putinin tulitauko- ja rauhaneh-topuhelusta ja Trumpin 50 vuorokauden aikaraamista saada tulitauko Ukrainaan. Trump suivaantui pommituksista ja päätti lähettää nopeasti puolustuskeskisiä aseita Ukrainaan, mm. Eurooppaan etupainotteisesti varastoituja Patriot ohjuksia ja lisäajärjestelmiä.

Heinäkuun lopulla oli tarjolla EU:n jäsenmailta kaikkiaan seitsemän ohjusjärjes-

telmää, jotka Trump on luvannut korvata myymällä saman määrän Patriootteja lahjoittajalle. Trumpin lupaama lahjapaketti on Bidenin aikanaan päättämä tukipaketti.

Trumpin kerrottiin samassa yhteydessä kysyneen Zelenskiltä Ukrainan mahdollisuudesta pommittaa Moskovaa vihjaillen näin pitkänmatkan ohjusten lähettämisestä Ukrainaan. Myöhemmin asia kiistettiin.

Putin on viis veisannut uhkauksista ja on jatkanut massamaisia drooni- ja ohjusushyökkäyksiä Ukrainan asutuksiksiin. Tavoite näyttää olevan elinkelvoton Ukraina.

Hän on aiemmin julistanut, ettei tinkisi aiemmin esittämistään rauhanehdoista ja uhkaa vielä lisätä alue- ja kulttuurillisia vaatimuksia. Ukrainan jälleenrakentaminen ja sotakorvaukset ovat hänelle vieraita käsitteitä.

Putin väittää asiantuntijoiden arvioista poiketen Venäjän talouden kestävän pitkäänkin. Hän uskoo ja saanut varmasti takeet tuesta, ainakin Kiinalta ja Pohjois-Korealta. Tuskin hän muuten vastaisi näin aggressiivisesti Trumpin uhkauksiin.

Intia on sanktioita pelkäämättä lisännyt riippuvuuttaan Venäjään ostamalla siltä öljyä ja puolustusmateriaalia. QUAD-kumppanuus säilynee edelleen Kiinan varalta ja BRICS-jäsenyys seuranee globaalien suhdanteiden kehitystä.

Putinin aiemmin mainittu itsevarmuus perustuu rajalliseen omaan sotatolouteen ja pääasiassa Kiinan ja Pohjois-Korean avoimeen "piikkiin" tukea Putinin voittoja Ukrainan sodassa. Kiinalle sodan jatkuminen sopii.

Yksi merkittävä asia liittyy Venäjän sota-

talouteen. Asetuotanto "alihankkijoiineen" on Kremlin johdossa. Avainsana on kilpailukyky.

Myös EU:n kärkistrategioiden listalla on kilpailukyky - myösTrumpin! Läntisten arvioiden mukaan Venäjän aseetollisuus valmistii kesäkuussa yhteensä 300 Iskander-, Kinzhal- ja risteilyohjusta. EU:n teollisuudelta, (ehkä myös USA:lta) samalainen tuotannon lisäys vaatisi rahaa, lisäinvestointeja ja sitoumuksia sekä useita kuukausia ellei vuosia.

Yksikkökustannukset Kreml-johtoisessa taloudessa ovat edullisia. Valmistuksessa ja logistiikassa ei ole liiemmin väliporaita. Liittolaiset ja kumppanit toimittavat sanktioita kiertäen komponentteja ja tekoäly-pohjaisia järjestelmiä, maksuna halpa öljy ja luonnon raaka-aineet. Korruptio saat-

taa lisätä yksikköhintoja. Vain Trumpin ja EU:n lisäsanktioiden uskotaan kahlitsevan niiden kiertämistä.

Ukrainan it-ohjusten kulutuksen sanotaan olevan kuutta Iskander-ohjusta vastaan runsaat toistakymmentä ohjusta.

Nykyisessä taloustilanteessa EU:n aseetollisuus ei ole liiemmin perannut yksikköhintojaan eikä kykene myöskään skaalamaan tuotantoa kovin nopeasti.

EU:n asetuotannon strateginen kasvaminen vaatii koordinaatiota, entistä enemmän jäsenmaiden yksituumaisuutta ja keskittymistä Ukrainan sodan kokemusten perusteella kustannustehokkaiden asejärjestelmien tuotantoon.

Seppo Ruohonen
everstiluutnantti evp.

Talous vaikuttamisen välineenä

Joni Lindeman

Kokonaisvaltainen vaikuttaminen yhdistää perinteisiä sotilaallisia ja poliittisia keinoja sekä taloudellisia instrumentteja. Talouden välineet voivat olla pakotteita, kauppa-alijäämää, ETF keinoja (Exchange Traded Fund, pörssinoteerattu rahasto), korkopoliittikkaa, valuuttainterventioita tai pörssikeinottelua. Ne voivat vaikuttaa nopeasti ja pehmeästi, mutta vaativat tarkkaa suunnittelua. Termi economic statecraft kuvaa juuri tätä: taloudellisten instrumenttien käyttämistä poliittisten ja strategisten tavoitteiden saavuttamiseksi. Taloudellista vaikuttamista on kahta tyyppiä: Pakotteet ja taloussaarrat (coercion), joiden tarkoitus on aiheuttaa taloudellista painetta sekä kannustimet, investoinnit ja liberalisointi (inducement), jotka pyrkivät rakentamaan muutokseen tai liittoutumiseen.

Pakotteet ja lama – perinteiset keinot. Tieteellinen kirjallisuus osoittaa, että onnistunut tavoitteiden saavuttaminen äärimmäisillä pakotteilla on harvinaista. Arvioiden mukaan vain noin kolmasosa antaa toivotun vaikutuksen ja nämä onnistumiset liittyvät yleensä materiaalisempiin tavoitteisiin, kuten ydinohjelman rajoittamiseen tai aseiden hävittämiseen. Esimerkiksi YK:n asetti täydellisen kaupallisen ja rahoitussaarron Irakia vastaan aluksi v.1990. Ravintoa ja lääkkeitä vapautettiin myöhemmin humanitaarisista syistä, mutta pakotteet pitivät talouden lamassa. Irakin BKT asukasta kohden putosi dramaattisesti (esim. \$1 371 vuonna 1990 → \$903 vuonna 2003).

Asetetut pakotteet pakottivat Saddamin hallinnon tunnustamaan joukkotuhaseohjelmansa olemassaolon, vaikka seuraukset pakotteista ja saarroista olivat humanitaarisesti tuhoisat. Vuodesta 1979 alkaen Yhdysvallat ja EU asettivat pakotteita Irania vastaan mm. öljy-, rahoitus- ja teknologiasektoreilla. Lopputuloksena pk-teollisuus kurjistui, valuutta romahti ja Iran menetti vuosittain jopa \$60 miljardia energiasektorin tuloistaan.

Taloudellinen lama voi syntyä joko pakotteista, kuten Iranissa ja Irakissa tai markkinoiden reagoinnista geopolittisiin kriiseihin (esim. 1973 öljykriisi). Öljykriisissä Lähi-Idän öljyntuottajatamaat nelinkertaistivat raakaöljyn hinnan, mikä aiheutti globaalin inflaatiokierteen ja talouden lamaantumisen lännessä. Tämä aiheutti sen, että valtioita ohjattiin muuttamaan energia-politiikkaansa öljyriippuvuissaimmissa maissa. Taloudellista lamaa voidaan eri tavoilla käyttää ohjaamaan kohdemaan politiikkaa, mutta vaikutukset kohdistuvat usein siviiliväestöön ja voivat herättää vastarintaa hallitusta kohtaan, mikä vähentää laman ja pakotteiden vaikutusvoimaa. Tämä on tavallaan nähty nyt Venäjällä, vaikka pakotteiden vaikutus Venäjän sotateollisuuteen BKT-kehitykseen ja tavallisen kansalaisien tilanteeseen onkin ollut arvioitua vähäisempi. Osittain syynä on ollut eri toimijoiden toteuttamat pakotteiden kiertämiset kolmansien maiden kautta sekä koko ajan kasvava Venäjä ulkomaankauppa Kiinan, Intian, Pohjois-Korean ja muiden Venäjän liittolaismaiden kanssa.

Markkinoiden manipulointi ja keinottelu Valtiot voivat käyttää valuuttavarantojaan, keskuspankkeja ja korkopoliittikkaa vaikutukseen toisten maiden rahoituskustannuksiin. Esimerkiksi Yhdysvaltain kiellot iranilaisia rahoituslaitoksia kohtaan katkaisivat Iranin pääsyn dollari järjestelmään vaikeuttaen siten kansainvälisiä transaktioita. Samaa on

Infograafi Venäjän talousalan vaikuttamisesta (ChatGPT)

yritetty myös Venäjän kanssa, mutta Venäjä on suljettu vain osittain kansainvälisen Swift-järjestelmän ulkopuolelle.

SWIFT on maailmanlaajuinen pankkien välinen viestintäjärjestelmä, jota käytetään rahansiirtojen ja muiden finanssietojen välittämiseen. Pakotteiden vuoksi osa venäläisistä pankeista on suljettu SWIFT-järjestelmän ulkopuolelle, mikä vaikeuttaa tai estää maksuliikennettä. Finanssialan mukaan pakotteet ovat monimutkaisia ja SWIFT-pakotteet ovat vain yksi osa niitä. Maksun välittämiseksi on läpäistävä myös muut pakotevaatimukset. Lisäksi pakotteet voivat vaikuttaa myös tuoteisiin ja palveluihin, mikä voi aiheuttaa viivästyksiä maksuliikenteessä.

Kohdevaltion voidaan vaikuttaa myös epäsuorasti. Esimerkiksi vientivalvontalait, kuten USA:n ja sen liittolaisten CoCom järjestelyt Neuvostoliittoa vastaan 1940-1950-luvulla, rajoittivat teknologian ja puolijohteiden vientiä Neuvostoliittoon ja hidalsivat asevoimien kehitystä rautaesiripun maissa. CoCom oli lyhenne sanoista Coordinating Committee for Multilateral Export Controls. Se oli länsimaiden perustama järjestö, jonka tehtävänä oli valvoa ja rajoittaa strategisten tuotteiden ja teknologian vientiä Varsovan liiton maihin kylmän sodan aikana. CoComin tavoitteena oli estää huipputeknologian, kuten tietokoneiden ja elektroniikan, pääsy Neuvostoliittoon ja muihin itäblokin maihin, jotka länsimaiden sotilaallinen ja taloudellinen etu säilyisi.

Järjestö toimi salaisena komiteana, jonka toiminta oli usein kullisien takana. Myös Suomi ja Suomen telakkateollisuus kärsi tästä. Rauma-Repola valmisti 1980-luvulla kaksi sukellusvenettä Neuvostoliitolle, mutta vienti loppui Yhdysvaltain ja CoComin painostuksen vuoksi. CoComin toiminta lopetettiin

kylmän sodan päättyttyä vuonna 1994, ja sen korvasi myöhemmin Wassenaarin sopimus. 2020-luvulla vastaavaa periaatetta käytettiin Kiinan vientiä vastaan osana geopolittisia jännitteitä puolijohde ja korkean teknologian aloilla.

Venäjä on useissa tapauksissa tehnyt kyberhyökkäyksiä, joilla on ollut suoria vaikutuksia rahoitusjärjestelmiin. Näissä hyökkäyksissä on pyritty häiritsemään pankkitoimintaa, maksujärjestelmiä sekä muita talouden kriittisiä infrastruktuureja. Tavoitteena on lisätä epävarmuutta, horjuttaa markkinoiden luottamusta ja aiheuttaa laajempaa taloudellista epäjärjestystä. Tällaiset hyökkäykset voivat toimia varoitusmerkkeinä ja vaikuttaa siihen, miten kansainväliset sijoittajat sekä markkinatoimijat suhtautuvat kohdemaan talousjärjestelmään. Tämä taas antaa Venäjälle mahdollisuuden painostaa ja ohjata poliittisia ja taloudellisia prosesseja haluamallaan tavalla.

Venäjä on pyrkinyt vaikuttamaan sekä omiin että kohdemaiden valuuttamarkkinoihin keskuspankkitoimenpiteiden ja valuuttavarantojen kautta. Tämä voi ilmetä esimerkiksi keinotekoisina valuuttakurssi-heilahteluina, jotka puolestaan vaikuttavat tuontiin ja vientiin sekä kansallisen talouden vakauteen. Näillä toimilla pyritään vääristämään kansainvälisiä markkinoita niin, että kohdemaan taloudellinen tilanne heikkenee strategisella tasolla. Rahoitusmarkkinoiden manipulointi voi myös lisätä investointien epävarmuutta ja kannustaa pääoman siirtymiseen sellaisiin sektoreihin tai jopa maihin, jotka tukevat Venäjän strategisia tavoitteita. Tässä havainnollistuu se, kuinka taloudellisten operaatioiden useat ulottuvuudet – valuuttapolitiikasta pankkitoimintaan – nivoutuvat yhteen osana

laajempaa kokonaisvaltaisen vaikuttamisen strategiaa.

Kannustimet ja positiivinen talousvaikuttaminen

Economic statecraft -malleissa puhutaan myös "pehmeästä" taloudesta eli kannustimista ja positiivisesta talousvaikuttamisesta. Näitä ovat muun muassa edulliset investointitarjoukset, kauppasopimukset, kehitysapu ja verokannusteet. Esimerkiksi Aasian investointihankkeet ("Uusi silkkitie" -aloite) toimivat taloudellisinä kannustimina, joilla pyritään vaikutusvaltaan ilman pakotteita. Erityisesti Kiina on 2000-luvulla pyrkinyt saavuttamaan taloudellisten kannustimien avulla jalansijaa ja vaikutusvaltaa erityisesti Afrikassa, mutta käytännössä kaikilla maapallon mantereilla.

Venäjä käyttää energiavarantojaan, maakaasua ja öljyä, merkittävänä poliittisena vipuvoumana. Yksi keskeinen tapa, jolla taloudellista vaikuttamista toteutetaan, on energian hintojen sääteley sekä toimitusvarmuuden hillintä. Esimerkiksi tilanteissa, joissa vastaanottavat maat ovat riippuvaisia venäläisestä kaasusta, Venäjä on voinut painostaa poliittisia päättäjiä hintojen korotuksilla tai jakelun keskeytyksillä, mikä puolestaan aiheuttaa kohdevaltioissa taloudellisia ja poliittisia vaikeuksia.

Toisaalta Venäjä on voinut myös myydä energiasektorin tuotteita alennettuun hintaan, joka toimii kannustimena vaikuttamisen kohdemaan kohdalla. Lieneekö halpa venäläinen maakaasu ollut vaikuttamassa siihen, että esimerkiksi Saksa kovin laiskasti otti kantaa Venäjän täysimittaiseen sotaan ja kovin kiisaasti antoi materiaalia Ukrainalle?

Esimerkkejä yhdistämisestä Yhdysvallat ja EU asettivat pakotteet, jotka kuristivat Iranin öljy- ja rahoitusalaa. Samalla

länsi tarjosi dialogia ja mahdollisuutta pakotteiden purkuun, mikä johti vuoteen 2015 yhteisesti sovittuun Iranin ydinsopimukseen (JCPA / JCPOA). Lopulta Trumpin hallinto irtisanoutui sopimuksesta v.2018 ja Iran palasi ydinteknologian kehittäjäksi. Tämä esimerkki osoittaa kaksivaiheisen taloudellisen vaikuttamisen: ensin pakotteet, sitten kannusteet. Toimintaketju loi poliittista painetta, pakotteiden uhkaa ja avoimen ratkaisumekanismin. Vuonna 1990 Neuvostoliitto asetti Liettualle taloussaarron. Se aiheutti ~1,5 % laskun bruttokansantuotteessa ja tuhansien työttömyyden, mutta pakotti Lietuan säilyttämään tiukan resurssinhallinnan ja hakemaan yhteistyötä länteen. Maa siis eteni kohti itsenäisyyttä markkinoiden kautta.

Tulevat trendit ja rajoitteet

Vaikka taloudellisia keinoja käytetään laajasti, tehokkuus on kiistanalainen. Noin 13–35 % pakotteista saavuttaa tavoitteensa, jotka ovat yleensä materiaalisia, pysyviä muutoksia, kuten ydinohjelman rajoitukset. Psykologiset tavoitteet, kuten vallan vaihto tai julkisen mielipiteen muuttaminen, onnistuvat harvoin. Uudet taloudelliset veturit, kuten Kiina, Intia ja Brasilia ovat vähentäneet Yhdysvaltain ja lännen vaikutusvaltaa, jolloin pakotteita voidaan kiertää toisten kumppaneiden kautta. Kokonaisvaltaisessa talousvaikuttamisessa pitää huomioida siviilien kärsimys. Irakin ja Iranin kokemukset osoittavat, että laajat pakotteet voivat olla humanitaarinen katastrofi ilman selkeää poliittista hyötyä.

Venäjän kokonaisvaltaisessa vaikuttamisessa taloudellinen vaikuttaminen on keskeisessä asemassa. Se ei rajoitu pelkästään yksittäisiin toimenpiteisiin, vaan muodostaa osan laajempaa strategista kokonaisuutta, jossa taloudelliset, poliittiset ja sotilaalliset keinot nivoutuvat yhteen. Erityisesti energian hallinta, kyberhyökkäykset rahoitusjärjestelmää kohtaan sekä valuutta- ja markkinamanipulaatiot ovat konkreettisia esimerkkejä siitä, miten talous voi toimia vaikutusvälineenä. Venäjän toimissa näkyy selvästi halu käyttää taloudellista painostusta, mikä voi johtaa kohdemaita pakottaviin tilanteisiin. Samalla on tärkeää huomata, että nämä toimet ovat osa laajempaa kokonaisvaltaisen vaikuttamisen strategiaa, jossa taloudelliset toimet tukevat poliittisia tavoitteita ja toimivat eräänlaisena katarysaattorina muille operaatioille.

Dokumentti ”Russia’s Hybrid War – How it Works” (24.6.2025) sisältää monia esimerkkejä siitä, miten Venäjä käyttää taloudellisia keinoja osana kokonaisvaltaista vaikutusstrategiaansa. Se nostaa esiin muun muassa seuraavia keinoja: Energian käyttö: Venäjä säätelee öljy- ja kaasutoimituksiaan, luoden riippuvuussuhteita ja painostustilanteita. Kyberhyökkäykset: Hyökkäykset rahoitusjärjestelmiin ja infrastruktuuriin, jotka aiheuttavat epävarmuutta ja häiritsevät markkinoita. Valuuttapolitiittiset toimenpiteet: Manipulatioita, joiden avulla pyritään vaikuttamaan kansainvälisiin markkinoihin ja kohdemaan talouden vakauteen. Vastapakotteet ja strategiset yhteistyösuhteet: Toimia, joilla Venäjä pyrkii kompensomaan lännen asettamia pakotteita ja ylläpitämään omaa vaikutusvaltaansa. Näiden keinojen integroitu käyttö on osa Venäjän kokonaisvaltaisen vaikuttamisen strategiaa, jonka tavoitteena on heikentää vastustajien taloudellisia ja poliittisia toimintakykyjä sekä vahvistaa oman aseman strategista etumatkaa. Taikuri on siis ihmeellinen ja vaikuttaa niin, että tavallinen kansalainen ei ymmärrä, miksi? syyttäen hallitusta vääriltä toimenpiteiltä. Ja samalla saadaan aikaan eripuraa ja vastakkainasettelua suomalaisten keskuudessa, joka tietenkin pelaa hienosti Putinin pussiin tässä valtapoliittisessa pelissä.

Kyllä kaduttaa niin

Martti Soikkeli

Kun miehellä on elon mittarissa jo 90 vuotta, lienee lupa muistella eletyn elämän tehtyjä ja tekemättömiä. Kerron parista tapahtumasta, joissa jätin ottamatta vastaan tarjotun mahdollisuuden itseni kehittämiseen. Tämä kaduttaa minua nyt vielä elämäni ehtona. Sisareni kävi 1950-luvulla Porin tyttölyseota, ja minä kävin lyseota. Meillä oli sama suomen kielen opettaja, lehtori Eino Salmenperä. Tämä tietenkin tiesi, että sisareni oli menestynyt oppikoulujen lausunkilpailussa. Niinpä lehtori kysyi kerran minulta, haluaisinko hänen johdolla opetella lausuntaa. Ilmeisesti hän näki minussa mahdollisuuksia, joista itse en tiennyt.

Olin riittävän tyhmä, enkä ottanut vastaan ilmaista yksityisopetusta, vaikka esiintymistaidosta olisi jokaiselle hyötyä. Myöhemmin opiskelijana sain kyllä palautetta erältä kurssitoiveriltani. Seminaarisitelmäni jälkeen hän sanoi minulle: ”Puhut kuin Kekkonen”. Ei käynyt ilmi, oliko kekkosmaisuus hyvä vai huono asia.

Toinen vahvan katumuksen aihe vie muistoni RUK:n patterin kokelastupaan kesällä 1956. Minut oli kokelaana jätetty patterin apukouluttajaksi. Näitä sanotaan nykyään kokelaskouluttajiksi. Patterin päällikkönä toimi tuolloin majuri Urho Karhula, 43-vuotias jämerä sotilas. RUK:n aikaanani en tiennyt hänen sotilasurastaan mitään, sillä kouluttajilla ei ollut tapana kertoilla itsestään, ei ainakaan omista sotamuistoistaan. Uskonpa, että me nuoret miehet emme tulleet edes ajatelleeksi, että monet kouluttajistamme olivat sodan kokeneita taistelijoita vain runsaan kymmenen vuoden takaa. Vasta vuosikymmeniä myöhemmin kiinnostuin selvittämään, mikä mies Urho Karhula oli sodassa ollut. Hän oli käynyt kadettikoulun 1935-37 ja toiminut 1930-luvulla muun muassa RUK:n kouluttajana ja patterin päällikkönä. Talvisodan aikana hän oli toistuvasti anonut siirtoa rintamalle, mutta ei ollut siirtoa saanut kuin vasta sodan viimeisenä päivänä. Jatkosodassa hän taisteli patteristoupseerina ja patteriston komentajana 6. Divisioonan Kenttätykistörykmentti 14:ssä.

Ihantalan urotyö Olin vuosikymmeniä pohtinut, miksi Ihan-

talán taistelusta ei ollut mainittu mitään RUK:n koulutuksessa. Päätin soittaa Karhulalle ja kysyä. Soittaessani hän muisteli minulle Ihantalan taisteluja. Noin 300 metriä Ihantalan tienristeyksestä etelään oleva Pekarinpuron silta oli jäänyt räjäyttämättä, vaikka pioneerit olivat sen jo panostaneet. Siltaa pitkin vihollinen siirsi panssarivaunuja hyökkäykseen. Karhula päätti 1. heinäkuuta tuhota sillan yhden tykin niin sanotulla tikkausammunnalla.

Karhula ajatti ison tykin hyvään tuliasemaan. Tykki sai siltaan kaksi osumaa, mutta ammukset eivät räjähtäneet. Ammukset vähenivät, mutta sitten viimeinen niistä räjähti. Silta lensi kappaleina taivaalle ja kolme lähellä ollutta tankkia kaatui. Pekarinpuro oli jyrkkä- ja pehmytreunainen, eivätkä tankit päässeet sen yli muualta kuin sillan kautta. Siksi oli ollut tärkeää tuhota silta. Sen jälkeen yksikään tankki ei tullut Pekarinpuron yli. Sillan tuhoaminen oli kapteeni Karhulan urotyö.

Olin jo RUK:n aikaanani kesällä 1956 päässyt Karhulan kanssa kahdenkeskiseen keskusteluun. Eräänä kesäiltana pysähdyin Haminan kerkustassa kuuntelemaan pensaikossa kauniisti laulavaa, harvinaista viitakerttusta. Ornitologia oli erikoisalaani. Kuinka ollakkaan, myös majuri Karhula pysähtyi iltakävelyllään kuuntelemaan kerttusta. Hän oli selvästi kiinnostunut linnusta. Kun vuosikymmenien kuluttua otin puheeksi Haminan viitakerttusen, Karhula muisti sekä linnun että minut.

Pyyntö ratsastamaan

Eräänä kesäisenä sunnuntaina me kokelaat vetelehdimme RUK:n patterin kokelastuvassa. Patterin päällikkö majuri Karhula astui sisään ja sanoi: ”Haluaisiko joku lähteä kanssani ratsastamaan?” Me kaikki tiesimme Karhulan harrastavan ratsastusta, sillä hän ratsasti usein kasarmien edessä patterin harjoituskentällä.

Meillä kokelailla oli vain vähän kokemusta ratsastamisesta. Olimme sentään kerran ratsastaneet väepeli Karosen johdolla kiitolaukkaa Vilniemen kylätiellä. Kukaan meistä

kokelaista ei sanonut mitään, vaikka esimerkiksi minä olisin hyvin voinut vastata: ”Herra majuri: minä lähdän mielelläni.” Oli-ko väkenemiseni synnä esimiehen pelko? Toista vastaavaa tarjousta ei kokelaalle tule. Karhula olisi opettanut minulle ratsastamista ja minä hänelle vaikkapa lintujen ääniä. Kyllä kaduttaa niin, kun en mennyt.

Myöhemmin olen tuntenut olevani koke-maton tykkimies. 1980-luvulla pidettiin suuri Varsta-harjoitus, jossa sijaintini ja tehtäväni olivat armeijakunnan tykistötoimistossa. Upseeri, joka harjoituksessa pelasi AK:n tykistö-komentajaa, lähti kerran asioilleen ja määräsi minut sijaisekseen. Minulle tuli kiire opetella AK:n tykistötillanne ja tulisuunnitelma.

Kaikki meni everstin johtamassa palaverissa hyvin. Olin visusti vaiti siitä, että en ollut koskaan nähnyt tykillä ammuttavan. Tämä johtui siitä, että kun muut kokelastoverini harjoittelivat Rovajärvellä, minä ja muut apukouluttajat kiersimme iltaisin Haminan ympyräkatuja.

Urho Karhula 1913-2010

KUULUMISIA KENTÄLTÄ

Ari Peltonen voitti Ampumatoimikunnan herrasmieskilpailun

Panu Kuusikko

Panu Kuusikko

V-S Reserviläispiirien Ampumatoimikunta piti Reserviläisliiton Tulta Toukokuussa -tapahtuman yhteydessä oman herrasmieskisan. Säännöt olivat helpot, yksi ampumasuoritus, yksi piste, yksi suoritus hyväksytään joka päivä.

Voiton vei Louhisaaren Reserviläisten Ari Peltonen tuloksella 30/31. Iloinen voittaja palkittiin työpaikkansa pihalla koivun alla.

Voittaja palkittiin asianmukaisella lasitavalla.

KUULUMISIA KENTÄLTÄ

Maanpuolustajat esillä Naantalin Unikeonmarkkinoilla

Naantalin Reserviupseerit ja Naantalin Maanpuolustusnaiset osallistuivat Naantalissa Unikeon päivänä 27.7. järjestettävälle markkinoille vuosikymmenen pituisen perinteen mukaan pientä syötävää ja juomia myyvällä teltallaan. Makean syötävän tarjonta oli pieni mutta sitäkin maukkaampi eli Heikkilän sotilaskodin uunituoreet reijalliset ja hilloiset munkit. Teltalla pääsi myös kokeilemaan ekoaseamunmaa, ja tuore Unikeokokin, Kultarannan tilanhoitaja Sari Mäkiranta, kävi kokeilemassa ampumahiihtokivääriä.

Talkoisiin osallistui toistakymmentä reserviupseeria ja yli 20 maanpuolustusnaista. Talkootuotoilla on aiemmin tuettu mm. sotaveteraaneja ja heidän leskiään, paikallispataljoonan materiaalihankintoja ja Ukrainan puolustusvoimia. Kiitos kaikille talkoisiin osallistuneille!

Talkoiden lomassa yhdistyksen entinen puheenjohtaja Jan Kaitaniemi yllätettiin kesken makkarapaiston. Puheenjohtaja Timo Ylikärppä luovutti Janille RUL:n kultaisen ansiomitalin. Aiemmin päivällä myös Niklas Suupohjalle luovutettiin Varsinais-Suomen reservipiirin hopeinen ansiomitali.

Unikeko Sari Mäkiranta pääsi tuoreeltaan myös ampumishommiin.

Puheenjohtaja Timo Ylikärppä (vas.) luovutti Jan Kaitaniemelle RUL:n kultaisen ansiomitalin.

KYMMENTEN JA YKSI KIPERÄÄ VASTAKSET

- 28.7.1914
- Amerikkalainen liekinheitinpanssarivaunu M48 taiteluvaunun alustalla vuodelta 1955
- Sako ARG S 40 Reserviläinen .223 Rem. 16" .223
- Strömberg
- Ukrainassa Žytomyrin hallintoalueella
- Lähes 500 km ja korkeudessa 30 km
- Tapa tarkastaa lattian puhtaus heittämällä karvalakki lattialle ja katsomalla, jääkö siihen pölyä. Karvalakki = karvalakki, sipa = siivospalvelu
- Kolme 12,7 millimetrin ilmatorjuntakonekivääriä, kolme 7,62mm PKM-konekivääriä, yksi 40 millimetrin kranaattikonekivääri
- Käytetään rannikkojoukkojen kuljetustehtäviin. Alukset kuuluvat Uudenmaan prikaatille ja alukset on sijoitettu Vaasan rannikkojääkäripataljoonan Syn-daleniin.
- Kerberos-monitoimiperävaunu on traktoriin kytkettävä vetävä perävaunu, joka on suunniteltu käytettäväksi pioneerioukkueen traktoreissa. Perävaunun runkoon on asennettu puutavaranos-

tin ja kipillä varustettu lavarakenne. Vaunun varusteena on muun muassa puutavaranoistimella käytettävä miinasijapora M20, jonka avulla miinasijat syntyvät nopeasti perävaunun ympärille sitä liikkumatta.

- 7.7.2025 palvelukseen astuneet kotiutuvat seuraavasti: 165 palvelevat torstaina, 18.12.2025, 255 vuorokautta palvelevat kotiutuvat keskiviikkona, 18.3.2026 ja 347 vuorokautta palvelevat kotiutuvat torstaina, 18.6.2026.

Saunan valaistus kuntoon, kotimaisilla LED-saunavaloilla

LEDIFY

www.ledify.fi
02-5278011

KOKOUKSET JA KILPAILUT

YHDISTYKSEN SÄÄNTÖMÄÄRÄINEN SYYSKOKOUS

pidetään Heikkilän kasarmin sotilaskodissa 23.10.2025.

Tapahtuma alkaa kokouskahvilla klo 17.30. Varsinainen kokous alkaa klo 18.00.

Tarjoiluiden takia toivomme ennakkoihmoittautumista kokoukseen 18.10.2025 mennessä osoitteeseen res@turunreservilaiset.fi

Sotilaskodissa järjestettäviin tapahtumiin pääsee kulkemalla portin A3 kautta ilman kulkulupaa, portti sijaitsee varuskunta-alueen perällä. Pysäköintialue löytyy A3 portin vasemmalta puolelta. Myös jalankulkijoiden ja pyöräilijöiden tulee kulkea A3 portin kautta. Muista porteista kulkeminen aiheuttaa hälytyksen alueella.

Raision Reserviupseerit ry:n ja Raision Reserviläiset ry:n SÄÄNTÖMÄÄRÄISET SYYSKOKOUKSET

keskiviikkona 29.10.2025 kello 18.00 alkaen Raision seurakuntatalon seurakuntasalissa, Kirkkoherrankuja 2, 21200 Raisio, kahvit klo 17.30 alkaen.

Käsitellään sääntöjen määräämät asiat.

Raision Reserviupseerit ry
Raision Reserviläiset ry

Parivartio

VARSINAISESTI MEITÄ KIINNOSTAA VARSINAIS-SUOMI.

LUE MITEN ENERGISOIMME SEUTUA:
turkuenergia.fi

Paikallinen kuten sinäkin.

Lataa tai päivitä TS-sovellus.

Voit muun muassa räätälöidä aiheet Sinulle-osioon.

Turun Sanomat

Laivaston soittokunta

Laitilan kirkko, 11.9.2025 klo 1800 alkaen

Turun taidekappeli, 12.9.2025 klo 1800 alkaen

KAMARIMUSIIKKI-ILLAT

Taideyliopiston Sibelius-Akatemian puhallinorkesterinjohtajan opiskelijat ja Laivaston soittokunta

9.10.2025 klo 1800 alkaen
Mikaelinkirkko, Turku

KUN HALUAT LÄMPIMÄÄN

www.isover.fi

RAUTANET

ALASTARON RAKENNUSTARVIKE OY
Loimijentie 81, Alastaro • (02) 764 1955

Parivartio

Seuraava numero ilmestyy
15.10.2025

Aineisto seuraavaan lehteen
26.9.2025 mennessä

Tuemme vapaaehtoista maanpuolustusta
Turun Upseerikerho ry

ruoto.fi

Suomen suurin
Metsästys- ja kalastusliike

RUOTO MEGA STORE KAARINA
Laasmaenkatu 6, 20780 Kaarina
020 779 0978
kaarina@ruoto.fi

ADWORKS

SUUNNITTELU | TUOTANTO | ASENNUS

TEIPPAUKSET
TARRAT
TULOSTEET
KYLTIT
OPASTEET
AURINGON-SUOJAKALVOT

Seita ja tilaa!

PUH. 029 007 4545

ADWORKS.FI f ADWORKSOY i ADWORKSOY KAKONTIE 7, LIETO

SYYSKUU

LOKAKUU

03.10. Hellsten Seppo Taivassalo

VIKING LINE

Rieskalähteentie 75, TURKU | 0207 218 120
Örninkatu 13, SALO | 0207 218 320